

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 319

Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ve 24 Milletvekilinin Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4258) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“<https://www.tbmm.gov.tr/Yasama/KomisyonRaporlari>”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4258 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Katılma Yazıları	5
- Genel Gerekçesi	8
- Madde Gerekçeleri	8
• Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu	9
• Muhalefet Şerhleri	14
• Teklif Metni	20
• Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Hakan Çavuşoğlu</i> Bursa	<i>Mustafa Esgin</i> Bursa	<i>Emine Yavuz Gözgeç</i> Bursa
<i>Refik Özen</i> Bursa	<i>Zafer Işık</i> Bursa	<i>Atilla Ödünç</i> Bursa
<i>Osman Mesten</i> Bursa	<i>Vildan Yılmaz Gürel</i> Bursa	<i>Lütfiye Selva Çam</i> Ankara
<i>Tülay Kaynarca</i> İstanbul	<i>Rümeysa Kadak</i> İstanbul	<i>Mehmet Yavuz Demir</i> Muğla
<i>Muhammet Müfit Aydın</i> Bursa	<i>Zülfü Demirbağ</i> Elazığ	<i>Necip Nasır</i> İzmir
<i>İsmail Bilen</i> Manisa	<i>Selim Gültekin</i> Niğde	<i>Ahmet Kılıç</i> Bursa
<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i> İstanbul	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i> Gaziantep	<i>Ergün Taşcı</i> Ordu
<i>İlyas Şeker</i> Kocaeli	<i>Yalçın Akdoğan</i> Ankara	<i>Zeynep Gül Yılmaz</i> Mersin
	<i>Bayram Özçelik</i> Burdur	

KATILMA YAZILARI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

08.03.2022

Ekrem Çelebi

Ağrı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

08/03/2022

Burhan Çakar

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

08.03.2022

Süleyman Karaman

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

08.03.2022

Zehra Taşkesenlioğlu Ban

Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Ramazan Can

Kırıkkale

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

08.03.2022

Hacı Ahmet Özdemir

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı Yüksek öğretim kurumları teşkilatı kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

08.03.2022

Ahmet Sorgun

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı AK Parti Grup Başkanlığı'mızda imzaya açılan, "*Bursa'da Mudanya Üniversitesi Kurulması ve İstanbul'da bulunan Ayvansaray Üniversitesi'nin adının Topkapı Üniversitesi olarak değiştirilmesine dair Kanun Teklifi*"ni imzalamak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

08.03.2022

Murat Baybatur

Manisa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifini katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

08/03/2022

Semra Kaplan Kıvrıkcı

Manisa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Recep Uncuoğlu
Sakarya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Teklifinde imzamın olmasını istiyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

08.03.2022

Zemzem Gülander Açıanal
Şanlıurfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 Esas Numaralı Bursa'da Mudanya Üniversitesi kurulması ve İstanbul'da bulunan Ayvansaray Üniversitesi'nin adının Topkapı Üniversitesi olarak değiştirilmesine dair Kanun Teklifi'ne imzamı koyuyorum.

Saygılarımla gereğini arz ederim.

08.03.2022

Halil Özşavlı
Şanlıurfa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4258)	
ESAS	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

İstanbul Plato Vakfı tarafından 2016 tarihinde kurulan İstanbul Ayvansaray Üniversitesinin yerleşke binasının Topkapı semtinde bulunmasından kaynaklanan sorunların giderilmesi ile ulusal ve uluslararası alanlarda daha rahat tanınmasının sağlanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Ayrıca Teklif ile Bursa Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından, Bursa'da Mudanya Üniversitesi kurulması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- İstanbul Ayvansaray Üniversitesi, İstanbul'da Plato Vakfı tarafından 16/11/2016 tarihli ve 6761 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla kurulmuştur. Üniversitenin "İstanbul Ayvansaray Üniversitesi" olan mevcut isminin, İstanbul'da sadece bir semti temsil ettiği ancak Üniversite yerleşke binasının başka bir semtte olduğu ve farklı anlaşılmalara yol açtığı, bu nedenle Üniversitenin ulusal ve uluslararası alanlarda daha rahat tanınması ve yerleşkesinin de Topkapı semtinde olması bakımından "İstanbul Ayvansaray Üniversitesi" isminin "İstanbul Topkapı Üniversitesi" olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- İstanbul Ayvansaray Üniversitesi'nin adının İstanbul Topkapı Üniversitesi olarak değiştirilmesi dolayısıyla madde ile 2809 sayılı Kanuna ek madde eklenerek mevzuatta oluşabilecek tereddütlerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3- Bu madde ile Bursa Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından Bursa'da Mudanya Üniversitesi kurulması amaçlanmaktadır.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve
Spor Komisyonu
Esas No: 2/4258
Karar No: 11

09/03/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4258 esas numaralı “Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 08/03/2022 tarihli toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Bursa Milletvekili Hakan ÇAVUŞOĞLU ve 24 milletvekili tarafından 08/03/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/4258 esas numaralı “Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, İçtüzük’ün 36’ncı maddesinin ikinci fıkrası kapsamında alınan Danışma Kurulu Tavsiyesi doğrultusunda 48 saat beklenmeksizin, Komisyonumuzun 08/03/2022 tarihli toplantısında, Kanun Teklifi’ nin ilk imza sahibi, Yükseköğretim Kurulu, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuzun söz konusu Teklif ile ilgili görüşmeleri 3 saat 15 dakika sürmüştür. Çok sayıda milletvekilinin görüş ifade ettiği müzakereler tutanağa bağlanmış ve toplamda 144 sayfa tam tutanak tutulmuştur.¹

2. Teklifin İçeriği

2/4258 esas numaralı Kanun Teklifi ile;

- İstanbul Ayvansaray Üniversitesinin adının İstanbul Topkapı Üniversitesi olarak değiştirilmesi,
  - Bursa’da Mudanya Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulması
- öngörülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Kanun Teklifi’nin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon Başkanı Prof. Dr. Emrullah İŞLER tarafından;

- İstanbul Ayvansaray Üniversitesinin isminin İstanbul Topkapı Üniversitesi olarak değiştirildiği,
  - Bursa Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından Mudanya Üniversitesi adıyla Bursa’da bir vakıf üniversitesi kurulduğu,
  - Bu çerçevede 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu’nda değişiklik ve eklemeler yapıldığı,
  - Danışma Kurulunun, İçtüzük’ün 36’ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre Teklifin 48 saat beklenmeden Komisyonunda görüşülebilmesine yönelik 08/03/2022 tarihli Tavsiyesi üzerine görüşmelere başlandığı
- ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi’nin ilk imza sahibi Bursa Milletvekili Hakan ÇAVUŞOĞLU tarafından yapılan açıklamalarda;

- İstanbul Ayvansaray Üniversitesinin yerleşke binasının farklı bir semtte olduğu, mevcut isminin yanlış anlaşılmalara neden olduğu, bu gerekçeyle Üniversitenin adının İstanbul Topkapı Üniversitesi olarak değiştirilmesinin istendiği,
- Bursa Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından Mudanya Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmasının amaçlandığı,
- Bursa’nın zengin tarihi kültürel birikimin yanı sıra, yaklaşık 4 milyonluk nüfusa sahip, sanayi ve ticaret açısından sürekli gelişen bir şehir olduğu,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:
https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=2925

➤ Bursa'da Bursa Uludağ Üniversitesi ve Bursa Teknik Üniversitesi olmak üzere iki Devlet üniversitesi olduğu, vakıf üniversitesi bulunmadığı,

➤ Şehrin nüfusu, öğrenci sayısı, sanayi ve ticaret altyapısı, başka illerle bağlantısı düşünüldüğünde yeni bir üniversiteye ihtiyaç duyulduğu,

➤ Mudanya Üniversitesinin üniversite-sanayi iş birliği açısından önemli olacağı, üniversite bünyesinde kurulacak Meslek Yüksekokulunun sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlayacağı,

➤ Bursa Eğitim ve Kültür Vakfının, Bursa'da ortaöğretim düzeyinde on dört adet okulu ve yaklaşık on beş bin adet öğrencisi olduğu

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde müzakerelerde milletvekilleri tarafından aleyhte yapılan değerlendirmelerde;

➤ Teklifin Komisyona havalesiyle aynı gün Komisyon görüşmelerinin yapılmasının milletvekillerinin Teklifi ayrıntılı şekilde inceleme imkânlarını sınırlandığı,

➤ Teklif metninin gerekçesindeki açıklamaların yeterli bulunmadığı, İstanbul Ayrınsaray Üniversitesi ile ilgili isim değişikliğinin başka nedenleri olup olmadığına dair soruların cevapsız kaldığı, Bursa'da yeni bir üniversite kurulması ihtiyacına ve kurulması öngörülen Mudanya Üniversitesinin oluşumuna dair açıklamaların gerekçede bulunmadığı,

➤ Üniversitelerle ilgili hususların ayrıntılı şekilde değerlendirilebilmesi ve tartışılabilmesi için üniversite temsilcilerinin dinlenilmesine ihtiyaç duyulduğu,

➤ Vakıf üniversiteleri ile ilgili genel bazı kaygıların olduğu, oldukça nitelikli eğitim veren kurumların yanı sıra kâr saikiyle hareket eden ve kuruluş amaçlarını yerine getirmeyen kurumların varlığının da gözlemlendiği, kurulmuş olan ve Teklif ile kurulması öngörülen üniversitenin denetiminin önemli olduğu,

➤ Vakıf üniversitelerinin sayısının artırılmasından ziyade mevcut üniversitelerin kalitesinin artırılması yönünde çalışılmasının daha uygun olacağı

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde müzakerelerde milletvekilleri tarafından lehte yapılan değerlendirmelerde;

➤ Teklif görüşmelerine Danışma Kurulunun İçtüzük'ün 36'ncı maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki Tavsiyesi üzerine başlandığı,

➤ İstanbul Ayrınsaray Üniversitesinin isim değişikliğinin gerekçede açıklandığı üzere yerleşkesinin Topkapı'da yer almasından kaynakladığı,

➤ Bursa'da kurulması öngörülen Mudanya Üniversitesinin şehir için olumlu olacağı ve sanayiye yönelik nitelikli iş gücü yetiştirilmesine katkı sağlayacağı,

➤ Vakıf üniversiteleri ile Devlet üniversitelerinin bir karşıtlık içinde değerlendirilmemesi gerektiği, çok olumlu örnek teşkil eden vakıf üniversiteleri bulunduğu,

➤ Vakıf üniversitelerinin kadro sıkıntıları ve akademisyenlerin istihdamı bağlamında önemli oldukları,

➤ Yükseköğretim Kurulunun Anayasal görevi gereği üniversiteleri denetlemekte olduğu ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde müzakerelerde Yükseköğretim Kurulu temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ İstanbul Ayvansaray Üniversitesinin yerleşkesinin Topkapı bölgesinde bulunması gerekçesiyle yaptığı isim değişikliği müracaatının Yükseköğretim Kurulu Genel Kurulu tarafından görüşülerek uygun bulunduğu,

➤ Bursa'da Mudanya Üniversitesi kurulmasına dair mevzuatta öngörülen gereklilikler yerine getirilerek yapılan müracaatın Yükseköğretim Kurulu Genel Kurulu tarafından görüşülerek uygun bulunduğu,

➤ Türkiye'de toplam 78 vakıf üniversitesi bulunduğu, vakıf üniversitelerinin kurulmasının Anayasa, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği ve Vakıf Yükseköğretim Kurumları Kuruluş ve İşleyişine Dair Usul ve Esaslar çerçevesinde ciddi süreçlerle gerçekleştiği,

➤ Kurulan üniversitelerin denetlenmesinin de Yükseköğretim Kurulu tarafından hassasiyetle yürütüldüğü

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasını müteakip, maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Kanun Teklifi'nin;

➤ 1, 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri, görüşülerek aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca oluşturulacak metnin, kanun dili ve tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyonumuza redaksiyon yetkisi verilmesi hususu oya sunulmuş ve kabul edilmiştir. Kanun Teklifi'nin tamamı, tereddütleri gidermek ve anlamı netleştirmek amacıyla terim ve ibareler, kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde ekleme ve değişiklikler yapılmıştır.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzük'ün 45'inci maddesi uyarınca, Kanun Teklifi'nin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi amacıyla Konya Milletvekili Orhan ERDEM, Sinop Milletvekili Nazım MAVİŞ, Amasya Milletvekili Hasan ÇİLEZ ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif YILMAZ özel sözcüler olarak seçilmişlerdir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Emrullah İşler</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Orhan Erdem</i>
Ankara	Erzurum	Konya
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Nazım Maviş</i>	<i>Burcu Köksal</i>	<i>Hasan Çilez</i>
Sinop	Afyonkarahisar	Amasya
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Şenol Sunat</i> Ankara	Üye <i>Yıldırım Kaya</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Zeynep Yıldız</i> Ankara
Üye <i>Kemal Bülbül</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Cemal Taşar</i> Bitlis	Üye <i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i> Erzurum
Üye <i>Serkan Topal</i> Hatay (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Yaşar Karadağ</i> İğdır	Üye <i>Ahmet Mücahit Arınç</i> İstanbul
Üye <i>Habibe Öçal</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Mehmet Akif Yılmaz</i> Kocaeli (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Hacı Ahmet Özdemir</i> Konya
Üye <i>Suat Özcan</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Osman Ören</i> Siirt	Üye <i>Hüseyin Örs</i> Trabzon
	Üye <i>Ali Keven</i> Yozgat (Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4258) esas numaralı “Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile AKP’li 27 milletvekilinin imzasıyla 8 Mart 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne sunulan beş maddelik Kanun Teklifi yine aynı tarihte esas komisyon olarak Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu gündemine getirilmiştir. Komisyon üyelerine saat 15.15’de yapılan çağrı ile Komisyonun saat 18.00’de toplanarak Kanun Teklifini görüşeceği duyurulmuştur.

Kanun Teklifinin alelacele gündeme alınması ve üç saatten az bir süre kala Komisyon üyelerine duyuru yapılmış olması nedeniyle, komisyon üyelerine teklif ile ilgili yeterli bir hazırlık yapma fırsatı tanınmamıştır. Komisyon görüşmelerinde yeni kurulacak olan vakıf yükseköğretim kurumundan ve adının değiştirilmesi istenilen üniversiteden herhangi bir yetkili veya temsilci komisyona davet edilmemiştir.

Beş maddeden oluşan kanun teklifinin genel gerekçesi de sadece iki cümleden ibarettir. Bu nedenle gerek üniversite adının neden değiştirilmek istendiği ve yeni bir vakıf üniversitesinin hangi ihtiyaçtan dolayı, hangi eksiklikleri tamamlayacağı, kaç fakültenin açılacağı veya hangi fakültenin hangi gerekçelerle açılmak istendiğine dair yazılı bir açıklama ya da sözel bir bilgilendirme de yapılmamıştır.

Türkiye’de vakıf yükseköğretim kurumları, dönemin siyasal ve ekonomik dönüşümünün bir yansıması olarak 1980’lerden sonra kurulmaya başlanmıştır. Aradan geçen kırk iki yıllık süreçte bazı vakıf yükseköğretim kurumları istisna tutulursa, vakıf üniversiteleri kamu hizmeti yerine getiren, kâr amacı gütmeyen tüzel kişiliklerden çıkarak ve kamu kaynaklarını da kullanarak de facto birer ‘özel üniversiteye’ dönüşmüş durumdadır. Gerçekte kendisinden bilgi üretmesi ve nitelikli beşerî sermaye yetiştirmesi beklenen üniversitenin ‘piyasa koşulları’ söz konusu olduğunda bilgiyle olan ilişkisi kopmaktadır. Yükseköğretim alanına ‘yatırım’ yapan sermaye sahipleri piyasa koşullarını merkeze alarak üniversiteyi de kendine uydurmaktadır. Böyle olunca da öğrenciler ‘müşteri’, öğretim elemanları da birer ‘işçi’ olarak görülmektedir. Kapitalist üretim sürecinde nasıl makineleşme ile birlikte emeğin niteliğinin bir değeri kalmayıp ‘usta işçiler’ yerine kadın ve çocuk işçiler çok düşük ücretler ile çalıştırıldıysa, vakıf üniversitelerinde de özellikle yardımcı doçentler, okutmanlar ve doktor öğretim üyeleri de benzeri bir süreç yaşamaktadır. Hatta öyle vakıf üniversiteleri var ki maalesef bir ‘ticarethane mantığı’ ile faaliyet yürütmektedir.

Nitekim ülkemizde vakıf üniversitelerinin, akademisyenlerin çok ciddi sorunları varken, vakıf üniversiteleri gerçekten çok ciddi bir sorun alanyken bir vakıf üniversitesinin isminin değiştirilmesi ve yeni bir vakıf üniversitesinin kurulması gündeme getirilmiştir. Bazı istisnalar hariç tutulursa özellikle son yıllarda vakıf üniversitelerinin 'ticari işletme' ve 'karlılık modelini' giderek daha çok benimsediğine şahit olunmaktadır. Eğitim alanı ile bir ilişkisi olmayan ancak elinde sermayesi olanlar il güçlü lobileri olanlar ya yeni üniversite kurmakta ya da var olan vakıf üniversitelerini çeşitli yollarla devralmaktadır.

Oysa, Anayasa'ya göre vakıf üniversiteleri devlet üniversiteleri statüsündedir: "*Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarını n sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir.*"(md.130/son).

Yükseköğretim kurumlarının planlaması ise, Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılır:

"Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim - öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur."(md.131/1).

Komisyon görüşmelerinde Yükseköğretim Kurulu başkanvekili hazır bulunmakla birlikte, konuyla ilgili YÖK tarafından yapılan planlama ve alınan kararlar ilgili genel ve soyut açıklamalar dışında somut herhangi bir bilgi ve veri paylaşılmış değildir.

Kanun Teklifinin 1 inci ve 2 nci Maddeleri ile ilgili olarak;

Teklifin 1 inci Maddesi ile 'İstanbul Ayvansaray Üniversitesi' adının 'İstanbul Topkapı Üniversitesi' olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Gerek teklif maddesinin gerekçesinde gerekse komisyon görüşmelerinde üniversitenin adının değiştirilme gerekçesi yeteri kadar izah edilememiştir. Ayvansaray da Topkapı da İstanbul'un iki semtidir. Yapılmak istenen değişikliğin yasallaşması durumunda daha fazla bir karışıklığın yaşanması söz konusu olacaktır. Çünkü İstanbul'da iki 'Topkapı' bulunmaktadır. Topkapı Sarayı'nın mı yoksa tıpkı Ayvansaray semti gibi Topkapı semtinin mi kastedildiği karışacaktır. Dolayısıyla daha büyük bir karışıklığa neden olabilecek bir düzenleme yapılmaktadır.

Adı değiştirilmek istenen üniversitenin kurulma sürecine bakıldığında 2009 yılında Plato Vakfı tarafından Plato Meslek Yüksekokulu kurulmuştur. Özellikle sinema ve sanat gibi çeşitli alanlarda İstanbul'un önemli bir bölgesinde faaliyet göstermiştir. 2019 yılına gelindiğinde Plato Meslek Yüksekokulu 'İstanbul Ayvansaray Üniversitesi' olarak üniversiteye dönüştürülmüştür. Bu dönüşüm sürecinde yetkililer Meclis'te çeşitli görüşmeler yaptılar, Komisyona gelerek neden bir üniversite kurmak istediklerini anlatmışlardır. Bu görüşmeler neticesinde de üniversite kurulmuş. Ancak aradan geçen üç yılda ne olmuş da üniversitenin isminin değiştirilmesi amacıyla bir kanun teklifinin komisyona geldiği konusu yeteri kadar izah edilememiştir. Teklifin gerekçesinde ortaya konulan ifadeler de çok yetersiz kalmıştır. Komisyona üniversite temsilcileri veya yetkilileri de davet edilmemiştir. Onlar olmayınca da sorular yanıtız kalmıştır.

Oysa bir üniversitenin isminin belirlenmesi süreci de son derece önemlidir. Kısa bir zaman önce adında 'Ayvansaray' olan bir üniversite kuruldu. Şimdi bu isim değişikliğinin nedeni olarak bir semt ismi karışıklığı veya üniversitenin ulusal ve uluslararası tanınırlığı kaygıları ile açıklanamamaktadır. Bu isim değişikliğinin arka planında çeşitli iddialar gündeme getirilmiş fakat bu iddialara teklif sahibi ve YÖK temsilcisi tarafından yeteri kadar açıklık getirilememiştir. İstanbul Ayvansaray Üniversitesi'nde 2019 yılında bir yönetim değişikliğinin arka planında nelerin yaşandığı şeffaf şekilde ortaya konulmamıştır. İsim değişikliğinin arkasındaki asıl sorun ise söz konusu üniversitenin yeni sermaye sahiplerinin 'üniversiteleri ele geçirmesi' süreçleriyle doğrudan ilişkili olduğu iddiaları yanıtızsız kalmıştır.

Üniversitenin kurucu Mütevelli Heyeti Başkanı üniversitenin kurulması için çok uzun süre Meclis'te ve komisyonda bilgilendirme yaparak, "Biz bu üniversiteyi kuracağız." diyerek, Milletvekillerini ikna etmeye çalışan kurumun yöneticisi Tolga Yazıcı'nın şu an bu üniversitenin kurucu mütevelli heyeti başkanı olmaması sorgulanmalıydı. Kurucu mütevelli heyeti başkanının, üniversitenin yeni sahibi arasında devam eden bir davası olduğu dikkate alınmalıydı. Kurucu Mütevelli heyeti başkanının mallarına el konulmasının arkasında yaşananlar açıklığa kavuşturulmalıydı. Üniversite neden ve hangi süreçler sonunda el değiştirdiği sorgulanmalıydı. Bu isim değişikliği yapılmadan önce kurucu mütevelli heyeti başkanının komisyona davet edilip, "ne yaşıyor bu üniversitede? Niye davalıksınız? Mallarınıza neden el konuldu? Nasıl bir süreç devam etmektedir?" gibi çok önemli soruların sorulması ve aydınlığa kavuşturulması gerekiyordu. Ancak bunlar maalesef yapılmadı. Neden böyle bir süreç yaşandığı konusunda YÖK temsilcisi komisyona detaylı bir bilgi verememiştir.

Bunların yanında vakıf yükseköğretim kurumları üzerindeki temel sorun alanı olan sermaye hareketleri ve güçlü vakıf üniversiteleri lobileri sorunu konusunda bilgilendirme yapılamamıştır. Dolayısıyla hangi gerekçeyle üniversitenin isminin değiştirildiği izah edilememiştir.

Teklifin Gerekçesine bakıldığında 2016 yılında kurulan İstanbul Ayvansaray Üniversitesi yerleşke binasının Topkapı semtinde bulunması nedeniyle sorunlar yaşandığı ve Ayvansaray ifadesinin Topkapı ifadesiyle değiştirilmesiyle üniversitenin ulusal ve uluslararası alanda daha rahat tanınacağı gibi gerekçeler ortaya konulmuştur. Altı yıl önce öğrenci kabul etmeye başlayan bir üniversitenin belirtilen gerekçelerle ismini değiştirmesi hayatın doğal akışı içinde pek mümkün görünmemektedir. Komisyonda YÖK temsilcisi madde ile ilgili yaptığı açıklamalarda isim değişikliğinin arka planında ve ötesinde hangi süreçlerin yaşandığını, üniversitenin neden ve nasıl el değiştirdiğini ortaya koyamamıştır. Üniversite, eğitim dünyasının pek de tanımadığı ve eğitim alanıyla ilgili herhangi bir deneyimi olmayan bir kişi tarafından devralınması karşısında YÖK'ün bu sürece ilişkin bir bilgilendirmesinin olmaması büyük bir eksiklik olmuştur.

Kanun Teklifinin 3 üncü Maddesi ile ilgili olarak;

Madde ile Bursa eğitim ve kültür vakfı tarafından Mudanya Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesinin kurulması amaçlanmaktadır. Üniversitenin, sanat ve sosyal bilimler fakültesi, mühendislik, mimarlık ve tasarım fakültesi, sağlık bilimleri fakültesi, lisansüstü eğitim enstitüsü ve meslek yüksekokulundan oluşacağı ifade edilmektedir. Ne var ki madde gerekçesiz olduğu için, böyle bir girişimin altyapısı ve yerleşkesi hakkında, kurulması öngörülen fakültelerin neden tercih edildiği hakkında herhangi bir bilgi mevcut olmadığı gibi, ne YÖK Başkanvekili ne de teklif sahibi konuyla ilgili sözlü bir gerekçe sundu.

Bursa’da bugün iki devlet üniversitesi bulunmaktadır. Söz konusu iki devlet üniversitesine daha çok yatırım yapmak ve güçlendirmek yerine neden bir vakıf üniversitesi kurulmak istenmektedir? 1975 yılında kurulan Uludağ Üniversitesi ve 2010 yılında kurulan Bursa teknik üniversitesi varken neden yeni bir vakıf üniversitesi kurulmaktadır? Bu sorular ve daha başka konular, maalesef yeteri kadar tartışılmamıştır. Vakıf üniversiteleri ile ilgili çok ciddi sorunlar ortadayken yeni bir vakıf üniversitesi daha neden açılmaktadır? Bunun yerine neden mevcutlarımızı güçlendirilmemektedir? Bursa teknik üniversitesi neden bir İstanbul Teknik Üniversitesi veya Orta Doğu Teknik Üniversitesi düzeyine eriştirilmesi tercih edilmemektedir? Bir üniversitenin açılması konusunda her türlü detay mutlaka ayrıntılı olarak tartışılmalıydı. Özellikle vakıf üniversitelerinin var olan çok ciddi sorunlarına çözüm üretilmeliydi. Var olan vakıf üniversiteleri üzerindeki denetimsizliklere çare üretilmeliydi. Vakıf üniversitelerinde çalışan akademisyenlerin çalışma koşulları ve öğrencilerin aldıkları eğitimin niteliği tartışılmalıydı. Bu üniversitelerin ekonomiye, ülkenin kalkınmasına ve refahına katkısının olup olmadığı masaya yatırılmalıydı. Ancak tüm bunlar maalesef yapılmadı. Teklif alelacele komisyondan oy çokluğu ile geçti.

Gerek yeni bir vakıf üniversitesi kurmak isteyen yetkililerin de üniversitenin adını değiştirmek isteyen üniversite yetkililerinin de mutlaka komisyonda bulunmaları gerekirken hiçbir şekilde doğrudan bir bilgilendirme olmamıştır. Hangi gerekçelerle ve hangi hedeflerle bu yasal düzenlemelere ihtiyaç duydukları meclis tutanaklarına geçmemiştir. Bu eksikliğin yaşanmasında YÖK’ün de bir sorumluluğu olmuştur. Daha üniversite yasal olarak kurulmadan akademi personel ilanı verip, ilanda da “Bursa eğitim ve kültür vakfı tarafından Bursa’da yeni kurulan vakıf üniversitesinin akademik birimlerinde görevlendirilmek üzere öğretim elamanı; profesör, doçent, doktor öğretim üyesi, öğretim görevlisi istihdam edilecektir” denilmesine izin vermemeliydi. Tüm bu nedenlerden dolayı Meclis’in yasa yapma saygınlığına gölge düşürülmesine seyirci kalınmıştır.

Sonuç olarak; düzenleme konusu bakımından Anayasa’nın yükseköğretim planlamasına ve kurumsallaşmasına ilişkin amir hükümlerinin gereklerine ve TBMM İçtüzüğü’nün yasa yapımına ilişkin asgari usul gereklerine uyulmuştur. Türkiye’de üniversitelerin bilimsel özerklik temelinde yapılanması ve yükseköğretim gençliğinin çağdaş bilimin verileri doğrultusunda yetiştirilmesi, oldu-bitti veya “ben yaptım oldu” vb. yaklaşımlarla yapılan alelacele düzenlemelerle mümkün değildir.

Kurulmak istenen Bursa Mudanya Üniversitesi’nin binalarında da Belediye ve Kaymakamlık tarafından imar mevzuatına aykırılık tespit edilmiştir. İmar sorunu bulunan bir üniversiteye kuruluş izni verilemez.

Bursa Mudanya Üniversitesini kuran Bursa Eğitim ve Kültür Vakfı ve kurucusu olan “Holding” hakkında da yeterli bilgiye sahip değiliz. Eğitim alanında neler yapmış, hangi başarılı eğitim projelerini hayata geçirmiştir.

Vakıf üniversitelerinin ekonomik olarak yetersiz olduğunu, YÖK Kanunu’na rağmen öğretim görevlilerinin ücretlerini çok düşük tuttuğunu ya da ödemediğini/ödeyemediğini biliyoruz.

Ticarethane mantığıyla, kar amacıyla kurulan üniversitelerin bilim üretmesi mümkün değildir.

Burcu Köksal
Afyonkarahisar

Serkan Topal
Hatay

09.03.2022
Yıldırım Kaya
Ankara

Suat Özcan
Muğla

Ali Keven
Yozgat

MUHALEFET ŞERHİ

2-4258 esas sayılı “Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Tıpkı kendinden öncekiler gibi, AKP iktidarı da üniversiteleri öğrenciler için piyasacı, kâr odaklı, tekçi, cinsiyetçi, ayrımcı ve milliyetçi eğitimin aygıtı olarak görüyor. Piyasa kurallarına ve ihtiyaçlarına göre şekillenen eğitim, pek çok genci güvencesiz ve esnek koşullarda, ucuz iş gücü olarak çalışmaya zorluyor.

Üniversitelerde eğitim; çıkar gruplarının, iktidara yakın çevrelerin, sermaye gruplarının ihtiyaçlarına göre değil, üniversitenin tüm bileşenlerinin ortak talep ve ihtiyaçları doğrultusunda evrensel akademik bilgiden ve bilimden yana şekillenmelidir.

Türkiye’de AKP iktidarı ile birlikte çok hızlı bir şekilde artan üniversite sayısı, iktidar sözcüleri tarafından olumlu olarak değerlendirilse de, mevcut tablo hiç de iç açıcı görünmemektedir. Ülkede artan üniversite sayısına rağmen eğitimde nitelik kaybı artmakta, nicel olan artış nitel bir ilerleme olarak ortaya çıkmamaktadır. Dünya Üniversiteler Sıralaması (THE) 2022 raporu incelendiğinde, Türkiye’deki üniversitelerin hızla gerilediği çok açık bir şekilde görülmektedir.

Hiçbir eğitbilimsel gerekçeye dayandırılmadan yeni kurulan üniversiteler, dünyanın her yerinde üniversiter bir mantıkla kurulan üniversitelerin aksine, eğitim süreçlerini neredeyse sadece piyasanın ihtiyaçlarına uyarlı hale getirmekte, pozitif bilimlerin ve temel, evrensel insanlık değerlerinin öğretilmesi yerine, öğrencileri müşteri yerine koyan uygulamalar yerleşmektedir.

Yeni üniversitelerin kurulması sürecinde bütün paydaşlarının ve toplumun ihtiyaçları gözетilmemekte, bunun yerine daha çok iktidarın siyasi vaatleri ve yerelde esnafın ticari kaygılarından kaynaklanan talepler göz önünde bulundurulmaktadır.

Temel insan haklarından biri olan ücretsiz eğitim hakkının tasfiye edilerek eğitimin ticarileşmesi, eğitimi fırsat eşitsizliğinin en keskin yaşandığı alanlardan biri haline getirmektedir. Vakıf üniversiteleri eliyle yükseköğretimde öğrenciler çağın gerektirdiği donanımına sahip olmaları gerekirken, birer müşteriye indirgenmekte, bu tutum da eğitimde nitelik sorununu bir kez daha karşımıza çıkarmaktadır.

Pek çok kamu kurumunda yaşandığı gibi üniversitelerde de liyakat yerine kayırma ve akrabalık, dost-ahbab ilişkileri öne çıkarılmakta, akademik ve idari personel aynı soyadını taşıyan kişilerle doldurulmaktadır.

Eğitimin kalitesinde yaşanan düşüş, öğretim üyelerinin niteliğini de tayin etmekte ve uygar dünyanın bir parçası olarak tasarlanan üniversiteler hızla bilimsel ortamlardan uzaklaşmakta, daha önemlisi ise bilim değil de dogmanın öne çıkarıldığı bir zihniyetin temsilcileri oluşturulmaktadır.

Barış isteyen akademisyenler ile emek ve demokrasi mücadelesi veren eğitim emekçilerinin kanun hükmünde kararnamele meslekten uzaklaştırılmaları, yükseköğretim süreçlerinde eğitimin niteliği ile ilgili sorunların daha yakıcı bir hal almasına, aynı zamanda dünya ile bütünleşmenin önemli araçlarından biri olan üniversitelerin işlevsiz bir hale gelmesine sebep olmaktadır.

Bir ülkede kaç üniversite olduğu sayısından daha önemlisi, bu akademik kurumlarda eğitimin içerik anlamda niteliği ve kadrosal anlamda liyakattir. Maalesef her iki konuda da hem vakıf hem de kamu üniversiteleri bugün son derece zaaflı bir görüntü çizmektedir. Bunun önemli bir göstergesi de uluslararası akademik alanda yayımlanan ve alıntılanan makale, araştırma ve raporların azlığıdır. Bu gerçeklik aynı zamanda uluslararası akademik endekslerde Türkiye'deki üniversitelerin çok gerilerde ve az sayıda yer almasına yol açmaktadır.

Dolayısıyla temel sorunların başında akademik ve bilimsel niteliğin artırılması gelmektedir. Ne yazık ki yeni kurulan ve kurulmuş olan üniversiteler bu hedefe sahip değildir.

Kemal Bülbül
Antalya

BURSA MİLLETVEKİLİ HAKAN ÇAVUŞOĞLU
VE 24 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 171 inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “İstanbul Ayvansaray Üniversitesi” ibareleri “İstanbul Topkapı Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 205- Mevzuatta İstanbul Ayvansaray Üniversitesine yapılan atıflar İstanbul Topkapı Üniversitesine yapılmış sayılır.”

MADDE 3- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Mudanya Üniversitesi

EK MADDE 206- Bursa’da Bursa Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Mudanya Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesinden,
  - b) Mühendislik, Mimarlık ve Tasarım Fakültesinden,
  - c) Sağlık Bilimleri Fakültesinden,
  - ç) Lisansüstü Eğitim Enstitüsünden,
  - d) Meslek Yüksekokulundan,
- oluşur.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

MİLLİ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 171 inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “İstanbul Ayvansaray Üniversitesi” ibareleri “İstanbul Topkapı Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 205- Mevzuatta İstanbul Ayvansaray Üniversitesine yapılan atıflar İstanbul Topkapı Üniversitesine yapılmış sayılır.”

MADDE 3- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Mudanya Üniversitesi

EK MADDE 206- Bursa’da Bursa Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından 2547 sayılı Kanunun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Mudanya Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesinden,
  - b) Mühendislik, Mimarlık ve Tasarım Fakültesinden,
  - c) Sağlık Bilimleri Fakültesinden,
  - ç) Lisansüstü Eğitim Enstitüsünden,
  - d) Meslek Yüksekokulundan,
- oluşur.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.